

Pamatnostādnes

PAMATNOSTĀDNES

par tirgus daļu noteikšanas metodēm ziņošanas
vajadzībām

EIOPA-BoS-25/395

Pieņemtas 2025. gada 29. septembrī

eiopa

European Insurance and
Occupational Pensions Authority

PAMATNOSTĀDNES PAR TIRGUS DAĻU NOTEIKŠANAS METODĒM ZIŅOŠANAS VAJADZĪBĀM

IEVADS

1. Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1094/2010¹ (EAAPI regula) 16. pantu un Direktīvas 2009/138/EK² (direktīva "Maksātspēja II") 35.a panta 6. punktu EAAPI izdod pārskatītas pamatnostādnes par tirgus daļu noteikšanas metodēm ziņošanas vajadzībām. Šo pamatnostādņu mērķis ir precizēt metodes, kas jāizmanto, nosakot direktīvas "Maksātspēja II" 35.a panta 1. un 2. punktā minētās tirgus daļas, un procesu, kas uzraudzības iestādēm jāizmanto, lai informētu apdrošināšanas un pārapdrošināšanas sabiedrības par jebkādiem uzraudzības iestāžu piešķirtiem ierobežojumiem vai atbrīvojumiem attiecībā uz kvantitatīviem regulāriem uzraudzības pārskatiem.
2. Lai aprēķinātu tirgus daļu, nozīme tiek piešķirta uzņēmējdarbības veidam, t. i., dzīvības un nedzīvības apdrošināšanai, nevis licencei, kas piešķirta sabiedrībām, t. i., dzīvības apdrošināšanas licencei vai nedzīvības apdrošināšanas licencei.
3. Jāatzīmē, ka iniciatīva piešķirt ierobežojumu vai atbrīvojumu var būt uzraudzības iestādes ziņā, tomēr arī sabiedrības var pieprasīt ierobežojumu vai atbrīvojumu no savas uzraudzības iestādes. Šie pieprasījumi būtu pienācīgi jāizskata.
4. Šīs pamatnostādnes ir adresētas uzraudzības iestādēm saskaņā ar direktīvu "Maksātspēja II".
5. Šīs pamatnostādnes piemēro no 2027. gada 30. janvāra, un ar tām atceļ un aizstāj Pamatnostādnes par metodēm tirgus daļu noteikšanai ziņojumos (EIOPA-BoS-15-106).
6. Ja šajās pamatnostādnēs termini nav definēti, tiem ir tāda nozīme, kāda definēta ievadā minētajos tiesību aktos.

1. PAMATNOSTĀDNE. TIRGU NOTEIKŠANAI IZMANTOJAMĀ INFORMĀCIJA

7. Uzraudzības iestādēm būtu:
 - a) jānodrošina, ka tirgus daļa ietver darījumdarbību (neatkarīgi no sabiedrības veida), ko veic visas apdrošināšanas un pārapdrošināšanas sabiedrības, bet neietver to sabiedrību darījumdarbību, kuras saskaņā ar direktīvas "Maksātspēja II" 4. pantu ir izslēgtas no direktīvas "Maksātspēja II" darbības jomas;
 - b) jānodrošina, ka gadījumā, ja sabiedrības finanšu gads atšķiras no kalendārā gada, tiek ņemta vērā jaunākā gada informācija;

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1094/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/79/EK (OV L 331, 15.12.2010., 48. lpp.).

² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/138/EK (2009. gada 25. novembris) par uzņēmējdarbības uzsākšanu un veikšanu apdrošināšanas un pārapdrošināšanas jomā (Maksātspēja II) (OV L 335, 17.12.2009., 1. lpp.).

- c) jāņem vērā informācija, kas uzrādīta gada kvantitatīvo pārskatu veidnēs S.05.01. un S.12.01., kā definēts Komisijas Īstenošanas regulā (ES) 2023/894³.

2. PAMATNOSTĀDNE. DZĪVĪBAS UN NEDZĪVĪBAS TIRGUS APRĒĶINĀŠANA

8. Uzraudzības iestādēm būtu jānodrošina, ka gan dzīvības, gan nedzīvības tirgus lielumu katru gadu nosaka:
- a) dzīvības apdrošināšanas un pārapdrošināšanas tirgum apkopojot bruto tehniskās rezerves dzīvības apdrošināšanas un pārapdrošināšanas darījumiem, tostarp indeksam piesaistītai un daļām piesaistītai apdrošināšanai, attiecīgajām apdrošināšanas un pārapdrošināšanas sabiedrībām, kas norādītas 1. pamatnostādņē;
 - b) attiecībā uz nedzīvības apdrošināšanas un pārapdrošināšanas tirgu apkopojot 1. pamatnostādņē norādīto attiecīgo apdrošināšanas un pārapdrošināšanas sabiedrību nedzīvības apdrošināšanas un pārapdrošināšanas darījumu bruto parakstītās prēmijas.

3. PAMATNOSTĀDNE. NOVĒRTĒŠANAS PROCESS

9. Pamatojoties uz direktīvas "Maksātspēja II" 35.a pantā noteiktajiem kritērijiem un ierobežojumiem, uzraudzības iestādēm būtu:
- a) jāņem vērā apdrošināšanas un pārapdrošināšanas sabiedrību pieprasījums tikt iekļautām vai izslēgtām no novērtējuma, lai noteiktu, kurām sabiedrībām ir piešķirts ierobežojums vai atbrīvojums;
 - b) jāapspriežas ar grupas uzraudzības iestādi un jāņem vērā tās atzinums attiecībā uz sabiedrībām, kas ir daļa no grupas;
 - c) kopīgi jānovērtē, kurām apdrošināšanas un pārapdrošināšanas sabiedrībām būtu jāpiešķir ierobežojums vai izņēmums;
 - d) nosakot 20 % robežvērtību, jāņem vērā arī darījumi, ko veic kaptīvās apdrošināšanas un kaptīvās pārapdrošināšanas sabiedrības, uz kurām attiecas direktīvas "Maksātspēja II" 35.a panta 3. punktā paredzētais izņēmums;
 - e) ja sabiedrība veic gan nedzīvības, gan dzīvības apdrošināšanas darījumdarbību, ierobežojums vai atbrīvojums jāpiešķir tikai tad, ja tās nedzīvības un dzīvības apdrošināšanas darījumdarbības iekļaušana attiecīgajās tirgus daļās nepārsniedz robežvērtību.

4. PAMATNOSTĀDNE. INFORMĀCIJA SABIEDRĪBĀM

10. Uzraudzības iestādēm būtu:
- a) rakstiski jāinformē attiecīgās apdrošināšanas un pārapdrošināšanas sabiedrības par to, ka tām ir piešķirts ierobežojums vai atbrīvojums vēlākais trīs mēnešus pirms attiecīgā pārskata gada

³ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2023/894 (2023. gada 4. aprīlis), ar ko nosaka īstenošanas tehniskos standartus Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/138/EK piemērošanai attiecībā uz veidnēm, kuras apdrošināšanas un pārapdrošināšanas sabiedrības izmanto, lai iesniegtu savām uzraudzības iestādēm informāciju, kas nepieciešama to uzraudzībai, un ar ko atceļ Īstenošanas regulu (ES) 2015/2450 (OV L 120, 5.5.2023., 1.–1596. lpp.).

beigām. Minētajai informācijai būtu jāpaliek spēkā līdz brīdim, kad uzraudzības iestāde paziņo par pretējo;

- b) vēlākais trīs mēnešus pirms attiecīgā pārskata gada beigām jāinformē jau atbrīvotās apdrošināšanas un pārapdrošināšanas sabiedrības par to, ka tās vairs nevar izmantot ierobežojumu vai atbrīvojumu un tām jāziņo, sākot ar nākamo pārskata gadu. Tas varētu būt saistīts arī ar izmaiņām ik gadu pārrēķinātajās tirgus daļās, pat ja sabiedrību darījumdarbības apjoms paliek nemainīgs.

ATBILSTĪBAS UN ZIŅOŠANAS NOTEIKUMI

11. Šajā dokumentā ir ietvertas pamatnostādnes, kas izdotas saskaņā ar EAAPI regulas 16. pantu. Saskaņā ar EAAPI regulas 16. panta 3. punktu kompetentajām iestādēm un finanšu iestādēm jā dara viss iespējamais, lai ievērotu pamatnostādnes un ieteikumus.
12. Kompetentajām iestādēm, kas ievēro vai plāno ievērot šīs pamatnostādnes, tās būtu pienācīgi jāiekļauj savā regulatīvajā vai uzraudzības sistēmā.
13. Divu mēnešu laikā pēc tulkoto versiju izdošanas kompetentajām iestādēm jāinformē EAAPI par to, vai tās ievēro vai plāno ievērot šīs pamatnostādnes, norādot neievērošanas iemeslus.
14. Ja līdz šim termiņam atbilde netiks saņemta, kompetentās iestādes tiks uzskatītas par neatbilstīgām ziņošanas prasībām un par tām tiks šādi ziņots.

NOBEIGUMA NOTEIKUMS PAR PĀRSKATĪŠANU

15. EAAPI pārskatīs šīs pamatnostādnes.